

ZAKON O NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Sl. list RCG, br. 27/99, 09/02, 30/02, Sl. list CG, br. 11/07

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Predmet zakona

Ovim zakonom uređuje se postupak osnivanja, registrovanja, djelovanja, povezivanja i prestanak rada nevladinih organizacija. Nevladine organizacije, u smislu ovog zakona, su nevladina udruženja i nevladine fondacije.

Član 2.

Nevladino udruženje

Nevladino udruženje (u daljem tekstu: udruženje) je neprofitna organizacija sa članstvom, koju osnivaju domaća i strana fizička i pravna lica, radi ostvarivanja pojedinačnih ili zajedničkih interesa ili radi ostvarivanja i afirmisanja javnog interesa.

Član 3.

Nevladina fondacija

Nevladina fondacija (u daljem tekstu: fondacija) je neprofitna organizacija bez članstva, koju osnivaju domaća i strana fizička i pravna lica (u daljem tekstu: lica), radi udruživanja sredstava i imovine u cilju ostvarivanja dobrotvorne i druge djelatnosti koja je od javnog interesa i značaja.

Fondacija se može osnivati i testamentom.

Član 4.

Strana nevladina organizacija

Strana nevladina organizacija može djelovati na teritoriji Republike pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 5.

Primjena zakona

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na: političke organizacije, vjerske zajednice, sindikalne organizacije, sportske organizacije, poslovna udruženja i organizacije i fondacije čiji je osnivač država, kao i na nevladine organizacije koje su osnovane posebnim zakonom.

Član 6.

Javnost rada

Rad nevladinih organizacija je javan.

Član 7.

Trajanje

Nevladina organizacija se osniva na neodređeno ili određeno vrijeme.

Član 8.

Povezivanje

Nevladina organizacija može se povezivati i učlanjivati u saveze ili drugu odgovarajuću asocijaciju nevladinih organizacija u zemlji i inostranstvu.

Savez nevladinih organizacija u zemlji upisuje se u registar po pravilima upisa nevladinih organizacija utvrđenih ovim zakonom.

II OSNIVANJE

Član 9.

Osnivači

Udruženje može osnovati najmanje pet lica sa prebivalištem, boravištem ili sjedištem u Republici.

Fondaciju može osnovati najmanje jedno lice nezavisno od prebivališta, boravišta ili sjedišta u Republici.

Ukoliko fondaciju osniva više lica, svoja prava ostvaruju zajednički, ukoliko drukčije nije predviđeno aktom o osnivanju.

Član 10.

Osnivački akt

Nevladina organizacija osniva se osnivačkim aktom koji sadrži: lično ime ili naziv osnivača, naziv organizacije, adresu i sjedište organizacije, ciljeve i djelatnost organizacije, trajanje organizacije i lično ime i adresu lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje organizacije.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana osnivački akt fondacije sadrži i podatke o predsjedniku i članovima upravnog odbora, kao i podatke o početnoj imovini fondacije.

Ako se fondacija osniva testamentom, testament mora da sadrži podatke potrebne za osnivanje i upis fondacije u registar ili podatke o licu koje se ovlašćuje da preduzme sve radnje potrebne za osnivanje i upis fondacije.

Član 11.

Statut

Nevladina organizacija ima statut.

Statutom nevladine organizacije uređuje se: naziv i sjedište organizacije, unutrašnja organizacija, organi upravljanja i kontrole, ciljevi i djelatnost organizacije, način finansiranja, prestanak rada i raspolaganje imovinom i drugi odnosi od značaja za djelovanje i rad nevladine organizacije.

Nevladina organizacija koja obavlja privrednu djelatnost dužna je da tu djelatnost odredi u statutu.

Član 12.

Zaštita naziva i znaka

Naziv i znak novoosnovane nevladine organizacije mora se razlikovati od naziva i znaka registrovane nevladine organizacije.

Naziv nevladine organizacije može se upisati u registar i na jednom ili više stranih jezika, s tim što naziv na službenom jeziku mora biti upisan na prvom mjestu.

III REGISTAR NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Član 13.

Nadležnost

Registar udruženja i registar fondacija vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave (u daljem tekstu: nadležni organ). Ministarstvo nadležno za poslove uprave propisuje sadržinu i način vođenja registra.

Član 14.

Upis u registar

Upis u registar vrši se na osnovu prijave za upis.

Uz prijavu za upis podnosi se akt o osnivanju i statut.

Član 15.

Objavljivanje upisa u registar

Rješenje o upisu i rješenje o brisanju iz registra objavljuje se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Član 16.

Rok za upis

Upis u registar izvršiće se u roku od 10 dana od dana podnošenja prijave za upis.

Ako se upis u registar ne izvrši u roku iz stava 1 ovog člana smatraće se da je upis izvršen prvog narednog dana po isteku tog roka.

Član 17.

Promjena podataka

Nevladina organizacija dužna je da organ nadležan za upis obavijesti o svakoj promjeni činjenica koje se upisuju u registar, u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.

Promjena činjenice iz stava 1 ovog člana ne proizvodi pravne posljedice ukoliko se ne upiše u registar.

Član 18.

Neće se izvršiti upis

Nadležni organ neće izvršiti upis u registar ako nevladina organizacija ne ispunjava uslove iz člana 14 ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se voditi upravni spor.

Član 19.

Djelovanje strane nevladine organizacije

Nevladina organizacija sa sjedištem u inostranstvu može djelovati na teritoriji Crne Gore ako je svoje predstavništvo upisala u registar koji se vodi kod nadležnog ministarstva.

Upis u registar vrši se na osnovu prijave za upis uz koju se podnosi:

- dokaz o registraciji u domicilnoj zemlji,
- lično ime i adresa lica ovlašćenog za zastupanje i predstavljanje organizacije,
- podatak o sjedištu i organizacionom ustrojstvu (kancelarija, predstavništvo, filijala, zastupništvo) strane

organizacije na teritoriji Republike.

Pravila o registraciji nevladinih organizacija primjenjuju se i za upis u registar djelovanja strane nevladine organizacije.

IV ORGANI NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Član 20.

Organi udruženja

Organi udruženja su skupština i upravni odbor.

Statutom udruženja mogu se predvidjeti i drugi organi.

Član 21.

Ukoliko udruženje ima do 10 članova, svi članovi vrše funkciju skupštine.

U slučaju iz stava 1 ovog člana udruženje ne obrazuje upravni odbor.

Član 22.

Organi fondacije

Organi fondacije su upravni i nadzorni odbor.

Predsjednik i članovi upravnog odbora imenuju se osnivačkim aktom.

Članovi upravnog i nadzornog odbora ne mogu biti ista lica.

Statutom fondacije mogu se predvidjeti i drugi organi fondacije.

V PRAVNI I EKONOMSKI STATUS

Član 23.

Pravni status

Nevladina organizacija ima svojstvo pravnog lica.

Svojstvo pravnog lica stiče se danom upisa u registar.

Član 24.

Imovina

Nevladina organizacija stiče imovinu od članarine, dobrovoljnih priloga, poklona, finansijskih subvencija, ostavnine, kamata na uloge, dividendi, zakupnine i na drugi zakonom dozvoljen način.

Član 25.

Ekonomski status

Nevladina organizacija može obavljati privrednu djelatnost pod uslovom da se cjelokupna dobit upotrijebi za ostvarivanje ciljeva zbog kojih je osnovana i na teritoriji Crne Gore.

Ukoliko prihod od privredne djelatnosti prelazi iznos od 4.000 eura u prethodnoj kalendarskoj godini ili ukoliko taj prihod prelazi iznos od 20% od ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini, nevladina organizacija ne može obavljati privrednu djelatnost.

Nevladina organizacija je radi obavljanja privredne djelatnosti dužna da se registruje u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici.

Nevladina organizacija obavlja privrednu djelatnost saglasno posebnim propisima koji uređuju uslove za obavljanje te vrste djelatnosti.

Član 26.

Pomoć države

Država pruža materijalnu pomoć nevladinim organizacijama.

Član 26a.

Sredstva za pružanje materijalne pomoći nevladinim organizacijama obezbjeđuju se u budžetu Republike Crne Gore.

Član 26b.

Raspodjelu sredstava za pružanje materijalne pomoći nevladinim organizacijama (u daljem tekstu: raspodjela sredstava) vrši Komisija za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama (u daljem tekstu: Komisija) koju imenuje Skupština Republike Crne Gore, na predlog nadležnog radnog tijela.

Komisija ima predsjednika i šest članova.

Komisija se imenuje na period od četiri godine.

Način rada i odlučivanja u Komisiji uređuju se Poslovnikom o radu Komisije.

Član 26v.

Raspodjela sredstava vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Komisija, za svaku godinu, najkasnije do isteka prvog kvartala tekuće godine.

Konkurs se objavljuje u dnevnom listu čiji je osnivač Skupština Republike Crne Gore.

Član 26g.

Konkurs za raspodjelu sredstava traje 30 dana od dana objavljivanja.

Komisija je obavezna da donese odluku o raspodjeli sredstava u roku od 30 dana od dana isteka konkursa.

Član 26d.

Komisija vrši raspodjelu sredstava na osnovu projekta kojeg, uz prijavu na konkurs, podnose nevladine organizacije, cijeneći pri tom sljedeće kriterijume:

- doprinos projekta u ostvarivanju javnog interesa u određenoj oblasti;
- transparentnost i mogućnost kontrole realizacije projekta;
- kompatibilnost i projektna saradnja sa međunarodnim subjektima;
- preporuke eksperata iz relevantnih oblasti o ponuđenom projektu.

Sadržinu prijave i projekta i bliže kriterijume za raspodjelu sredstava utvrdiće Komisija.

Član 26đ.

Odluku o raspodjeli sredstava Komisija je dužna da objavi u dnevnom listu čiji je osnivač Skupština Republike Crne Gore.

Član 27.

Poreske i druge povlastice

Država je obavezna da obezbijedi poreske i druge povlastice za djelovanje i razvoj nevladine organizacije u Republici.

Član 27a.

Inspekcijski nadzor rada nevladinih organizacija vrše inspekcijski organi.

VI PRESTANAK RADA

Član 28.

Brisanje iz registra

Nevladina organizacija prestaje da postoji brisanjem iz registra.

Brisanje iz registra vrši se:

- ukoliko je istekao period za koji je osnovana, istekom poslednjeg dana tog perioda,
- ukoliko je od strane ovlašćenog organa donijeta odluka o prestanku rada, dostavljanjem odluke organu nadležnom za upis u registar od strane ovlašćenog lica za zastupanje i predstavljanje organizacije,
- ukoliko je zabranjen rad, danom zabrane rada nevladine organizacije,
- danom okončanja stečajnog postupka ili postupka dobrovoljne likvidacije ukoliko obavlja privrednu djelatnost u skladu sa zakonima kojima se uređuje postupak stečaja i dobrovoljne likvidacije.

Član 29.

Raspolaganje imovinom

Imovina nevladine organizacije koja se briše iz registra dodjeljuje se drugim nevladinim ili humanitarnim organizacijama registrovanim u Republici, shodno odluci nadležnog organa nevladine organizacije.

VII KAZNE NE ODREDBE

Član 30.

Prekršaji

Novčanom kaznom od desetostrukog do pedesetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici kazniće se za prekršaj nevladina organizacija:

- ako obavlja djelatnost prije upisa u registar,
- ako u roku od 30 dana ne prijavi nadležnom organu promjene podataka koje se upisuju u registar,
- ako obavlja djelatnost za koju nije registrovana,
- ako koristi naziv pod kojim nije registrovana.

Za prekršaje iz stava 1 al. 1, 2, 3 i 4 kazniće se i odgovorno lice u nevladinoj organizaciji novčanom kaznom od dvostrukog do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Republici.

Član 31.

Novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do tristostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori

kazniće se za prekršaj nevladina organizacija ako nastavi da obavlja privrednu djelatnost i nakon prelaska dozvoljenog cenzusa od 4.000 eura ili 20% ukupnog godišnjeg prihoda (član 25 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u nevladinoj organizaciji novčanom kaznom u iznosu od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Podzakonski akti

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Ministarstvo pravde donijeće propise za izvršenje ovog zakona.

Član 33.

Usklađivanje sa zakonom

Društvene organizacije i udruženja građana upisana u registar društvenih organizacija i registar udruženja građana obavezni su da se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona preregistruju u nevladina udruženja, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Fondacije, fondovi i zadužbine upisane u registar fondacija, fondova i zadužbina obavezne su da se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona preregistruju u nevladine fondacije, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Društvene organizacije, udruženja građana, fondacije, fondovi i zadužbine koji u propisanom roku ne izvrše usklađivanje sa odredbama ovog zakona prestaju sa radom po sili zakona.

Član 34.

Prestanak zakonskih odredbi

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o udruživanju građana ("Službeni list SRCG", br. 23/90 i 13/91 i "Službeni list RCG", br. 30/92), koje se odnose na društvene organizacije i udruženja građana i Zakon o zadužbinama, fondacijama i fondovima ("Službeni list SRCG", br. 24/85).

Član 35.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".